

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

G R A D V A R A Ž D I N
www.varazdin.hr · e-mail: varazdin@varazdin.hr

GRADONAČELNIK

KLASA: 024-02/22-01/2

URBROJ: 2186-1-01-22-14

Varaždin, 20. prosinca 2022. godine

**Rezime sjednice Međustranačkog vijeća Grada Varaždina,
održane 20. prosinca 2022. godine u Salonu Gradske vijećnice,
Varaždin, Trg kralja Tomislava 1.**

Nazočni:

1. **Neven Bosilj**, gradonačelnik Grada Varaždina,
2. **Miroslav Marković**, zamjenik gradonačelnika Grada Varaždina,
3. **prof. Aleksandra Anić-Vučinić**, članica Povjerenstva za rješavanje problematike bala – za problematiku gospodarenja otpadom,
4. **Mirka Jozic**, voditeljica projektnog tima za zbrinjavanje baliranog miješanog komunalnog otpada i sanaciju lokacije "Brezje" – zadužena za financije,
5. **Željka Brlečić**, odvjetnica Grada – zadužena za pravna pitanja,
6. **Bruno Ister**, direktor TD Varkom, član projektnog tima,
7. **Mirjana Kolarek-Karakas**, članica Gradskog vijeća-predstavnica NS Reformisti
8. **Ana Petrić**- članica Gradskog vijeća Grada Varaždina,
9. **Hrvoje Petrić**, član Gradskog vijeća Grada Varaždina,
10. **dr.sc.Ivan Čehok**, član Gradskog vijeća, nositelj Kandidacijske liste grupe birača Ivan Čehok,
11. **dr.sc.Mario Lešina**, član Gradskog vijeća Grada Varaždina – predstavnik Kandidacijske liste grupe birača - nositelj Ivan Čehok,
12. **Viktor Mrzlečki**, član Gradskog vijeća-predstavnik Kandidacijske liste grupe birača - nositelj Ivan Čehok,
13. **Davor Patafta**, član Gradskog vijeća, nositelj Kandidacijske liste grupe birača- nositelj Davor Patafta,
14. **Lovro Lukavečki**, član Gradskog vijeća Grada Varaždina – predstavnik SDP-a,
15. **Damir Habijan**, član Gradskog vijeća Grada Varaždina – predstavnik HDZ-a,
16. **Anica Mušanović**, privremena pročelnica Upravnog odjela za poslove gradonačelnika i Gradskog vijeća Grada Varaždina,
17. **Zvjezdana Horvat**, viša upravna savjetnica za poslove Gradskog vijeća,
18. **Karmen Meić**, stručna referentica za javnu nabavu.

Sjednici Međustranačkog vijeća predsjedava **NEVEN BOSILJ**, gradonačelnik Grada Varaždina.

Pitanja i odgovori:

PITANJE IVAN ČEHOK:

Zbog čega na ovom međustranačkom vijeću nije prisutan neki financijski stručnjak?

MIRKA JOZIĆ:

Što se tiče stručnosti u financijama, završila sam Ekonomski fakultet u Zagrebu, smjer financija i bankarstvo, bila sam direktor financija Zagrebačkog Holdinga preko pet godina, vodila sam Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, sudjelovala u financiranju i strukturiranju financiranja velikog broja projekata Grada Zagreba surađujući s međunarodnim financijskim institucijama, financijskim institucijama Republike Hrvatske, komercijalnim bankama. Mislim da imam dovoljno znanja i kompetenciju da bi mogla voditi, barem što se tiče financija, ovakav projekt.

PITANJE IVAN ČEHOK:

Prema onome koliko sam pročitao u državnom Proračunu i Proračunu Fonda vi za iduću godinu imate samo 8% potrebnih sredstava, a 8% posto od ukupnih sredstava je 6 mil. kuna?

MIRKA JOZIĆ:

Što se tiče vašeg pitanja oko planiranja Proračuna Fonda za zaštitu okoliša, naravno da smo provjerili koliko su stavili i zašto su stavili u proračunu tako mali iznos. Rekli su nam da su oni za sada stavili tako, ali da nije nikakav problem kada mi donesemo Odluku, jer kao što je gradonačelnik rekao u startu, odluka, kako je propisano natječajnom dokumentacijom, postaje pravomoćna tek po dobivanju konačne suglasnosti Fonda za zaštitu okoliša, koja može biti konačna tek po dobivanju suglasnosti Vlade na njihovu odluku, a drugi uvjet je suglasnost Ministarstva financija na Odluku o zaduženju Grada Varaždina za ostatak tog novca, za 60% iznosa projekta.

Što se tiče Fonda, dodala bih da je dobro da su oni tu stavku ostavili u Proračunu. Naravno da Fond za zaštitu okoliša prati političku situaciju u Republici Hrvatskoj, izglasavanje ili neizglasavanje Proračuna. Oni su stavku ostavili i to nam je važno. Mi kad bi potpisali Ugovor i kad bi se krenulo u to, rok dospijeća za prvu fakturu je 30 ili 60 dana. Kad do toga dođe, oni imaju vremena da osiguraju sredstva. U svakom slučaju odluka, suglasnost Fonda, suglasnost Ministarstva i tek onda pravomoćnost odluke i potpis ugovora i preuzimanje bilo kakvih obveza od strane Grada Varaždina itekako smo o tome vodili računa da se ne bi opet doveli u neku pravnu situaciju iz koje se ne možemo kasnije izvući.

PITANJE IVAN ČEHOK:

Jesu li se dobile ponude drugih banaka za kreditno zaduženje?

MIRKA JOZIĆ:

Što se tiče banaka nismo baš sretni u kojem smo se tržišnom trenutku pronašli. Svjesni ste svi inflacije, znate da kao odgovor na inflaciju ide rast kamatnih stopa. Ono što smo mi uspjeli u drugom krugu napraviti, znate kako ide sa bankama, od njih uvijek tražite da idu koliko mogu niže. Mi imamo sad ponudu banke daleko nižu od prinosa na desetogodišnje državne obveznice. Kad gledate s aspekta investitora, svatko će radije kupiti državnu obveznicu nego dati kredit Gradu Varaždinu. Zadnja kamata koju smo uspjeli u međuvremenu još dodatno ispregovorati je fiksna kamata od 3,55%

naravno uz klauzulu budućem ugovoru o kreditu da se taj kredit može bez naknade zatvoriti i refinancirati kada dođu povoljniji uvjeti na tržištu u smislu pada kamatnih stopa. Mi imamo ponude Zagrebačke banke, Privredne banke i dvije ponude Erste banke. Erste banka nudi fiksno kamatu 3,55% i smanjili su jednokratnu naknadu na fiksno 30.000,00 kuna. U cijeli posao smo krenuli da iskoristimo kreditnu liniju HABOR-a koji su financiali investicije u javnom sektoru. Oni to rade na način da Komercijalna banka daje određenu kamatu, onda oni njima plaćaju određeni dio, tako da kao krajnji korisnik, mi smo trebali plaćati ispod 1%, skoro 0,6%, ali u međuvremenu se desilo to sa kamatnim stopama.

PITANJE IVAN ČEHOK:

Zašto piše da se zadužujemo za 16 milijuna eura, a ne za ukupni iznos?

MIRKA JOZIĆ:

I odluka o odabiru i potpisivanje ugovora su uvjetni. Kada mi dobijemo odluku da nam financiraju 40% od 216 milijuna kuna, u onom trenutku mi preuzimamo obaveze i uzimamo kredit – ne prije toga.

Mi smo i te kako razmišljali o tome da u međuvremenu imamo osigurač, ako nam slučajno Fond zakaže ili netko drugi, da možemo poništiti Odluku o odabiru da nas ne bi mogao potencijalni izvoditelj radova tužiti po bilo kojem pitanju. To je jasno stavljeno u natječajnoj dokumentaciji i to smo istakli. Da bi Fond za zaštitu okoliša donio Odluku o financiranju, on mora dobiti odluku i oni pretpostavljam želete vidjeti Proračun Grada Varaždina da je tako nešto planirano što se tiče vlastite komponente. Mi smo obavili niz sastanaka u Ministarstvu financija, iskommunicirali cijeli projekt, što je sve potrebno za dobivanje suglasnosti, nije nam prvi put, a pogotovo ne meni da tražimo suglasnost Ministarstva financija. Znamo što sve treba ispuniti, koji su to uvjeti koje mora Grad Varaždin ispuniti u smislu onih 20% proračuna svih jedinica lokalne samouprave i onih 2% na razini Republike Hrvatske, tako da je sve što se toga tiče, pod kontrolom. Mi smo dobili da je vrijednost projekta cca 216 mil. kuna zajedno sa PDV-om.

PDV je prihvatljiv trošak za Fond za zaštitu okoliša kad je investitor Grad Varaždin. Naravno da smo raspravljali o PDV-u ranije kad bi bilo TD u vlasništvu Grada investitor da bi nam PDV bio odbitna stavka, ali u tom slučaju ne bi mogli dobiti financiranje od Fonda za zaštitu okoliša, zato što bi to prelazilo de minimis i bila bi to nedozvoljena državna potpora prema tumačenju i njih i Ministarstva financija. Što se tiče nas ovdje, ništa protiv ne bi imali da to može raditi ili Varkom (sad ne može raditi po Zakonu o vodama jer je Varkom sada isporučitelj vodnih usluga i ne smije raditi ništa drugo), ali Čistoća kao davatelj javne usluge, kad bi radila ne bi mogli dobiti potporu Fonda. Jedino može Grad Varaždin kao jedinica lokalne samouprave zadužena za sanaciju te lokacije dobiti potporu Fonda. To smo sve obradili ranije, imamo i dopise koje smo pripremili, upite, njihove odgovore i sl.

ŽELJKA BRLEČIĆ:

Grad se neće zaduživati za ove iznose tako dugo dok nemamo obvezujuću odluku Fonda da će isfinancirati ostatak. Odluka o odabiru Grad ne obvezuje, ne postaje konačna do trenutka pravomoćnosti odluke Fonda, Vlade i Ministarstva financija o financiranju. Tek kada su te odluke Fonda, Vlade i Ministarstva financija konačne tek u tom slučaju Grad počinje obvezivati i postaje konačna odluka. Dakle nema ovoga što ste usporedili sa Ugovorom o koncesiji i potencijalne ugroze prema Gradu da će doći do novih sporova.

PITANJE IVAN ČEHOK:

Zar nije Fond u prijašnjim slučajevima novac davao tek nakon obavljenog posla, a ne unaprijed?

NEVEN BOSILJ:

Postoje razni modaliteti na koje će nam Fond isplaćivati svoj udio. Oni ne žele o tome razgovarati i predsjednik uprave Fonda je poručio, obzirom da smo mi tražili sastanak, da ne žele kompromitirati proces javne nabave. Oni su decidirano rekli, dodite sa Odlukom o odabiru i onda razgovaramo o modalitetima o kojima vi želite razgovarati. Dakle, oni stoje iza svoje načelne suglasnosti, ali traže da dođemo sa Odlukom o odabiru i onda možemo o svim aspektima te ponude javne nabave i svega ostaloga dalje razgovarati kao i o modalitetu na koji način će Fond doznačivati novce. Postoji više opcija, jedna od njih je opcija plaćanja po ZNS-u.

PITANJE DAVOR PATAFTA:

Da li mi u proračunu glasamo za 216 milijuna kuna ili glasamo samo za neto iznos koliko je?

NEVEN BOSILJ:

Sve je u proračunu. Kompletna investicija mora biti uvijek u proračunu. Dakle, sve mora biti u proračunu. Svih 216, a sada unutra ti stavljaš izvore. Dakle, dio je kredit, dio su vlastita sredstva, a dio je Fond.

MIRKA JOZIĆ:

Kada se planira investicija, znate na troškovnu stranu se projicira – stavi tih 216 milijuna na način kako se projicira da će se sredstva trošiti. Što se tiče izvora financiranja, planirani su svi izvori. Fond za zaštitu okoliša 40%. To je negdje oko 86 milijuna kuna. I zaduženje 120 milijuna kuna te 10 milijuna kuna vlastitih sredstava. Kako mi govorimo da ne možemo staviti za izvor Fond, tako isto Fond može reći ne možemo niti mi staviti da ćemo financirati ako nema proračuna Grada. Ono što mi Fondu moramo dostaviti, to je izglasani proračun, osigurana vlastita sredstva kompletna financijska konstrukcija, prijedlog financijske konstrukcije zatvoren da bi oni mogli planirati svoj dio.

Znači, isto tako recimo da sam ja direktor Fonda, jednako bih postupila, sve dok ne dobijem od investitora nekakve konačne podatke, konačne dokumente da će se zaista ta investicija realizirati da ona ima glavu i rep. Ne možemo očekivati od Fonda da planira i da čeka nas, ako mi nismo napravili svoj dio posla. Isto tako, ako je planiran izvor iz Fonda 40%, onda se ne mogu ni od kuda drugo uzeti tada ta sredstva. Jasno je da se ne može kreditom onda uzeti 216 milijuna, ako je kredit planiran na 120. Niti se može iz vlastitih sredstava uzeti toliko, ako to nije tako u proračunu planirano. Inače bi to bio prekršaj po Zakonu o proračunu za gradonačelnika i one koji upravljaju proračunom. To isto tako vrlo dobro znamo.

Imam još jedan komentar koji možda može još dodatno pojasniti dileme. Kod ugovaranja kredita i kod nastupa banaka prema ovakovim projektima postoji, znači što je nama navedeno u ovoj obvezujućoj ponudi, za sada najpovoljnijoj koju imamo, prethodni uvjeti isplate kredita su sljedeći: dostava instrumenta osiguranja - to je zadužnica Grada Varaždina; dostava kopije konačne, završne verzije troškovnika, ok. I zatim dostava kopije suglasnosti odluke Vlade RH, Ministarstva financija za predmetno zaduženje Grada Varaždina na iznos od najmanje 15.926.000 eura. Dostava kopije pravomoćne građevinske - dobro, to imamo. Dostava kopije potписанog sporazuma ugovora sa Fondom za zaštitu okoliša i dostava kopije odluke sličnog dokumenta kojim se nedvosmisleno potvrđuje da je Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost odobrio sufinanciranje projekta u iznosu od najmanje 10 milijuna eura ili najmanje

40% ukupne vrijednosti prihvatljivih troškova projekta. Znači, to su uvjeti za zaduženje iz obvezujuće ponude koju mi imamo i koja bi vama bila na Gradskom vijeću da o njoj glasujete.

PITANJE DAVOR PATAFTA:

Ukoliko Vijeće izglosa ovaku odluku, a Fond npr. odbije sufinanciranje može li se u tom slučaju izvor financiranja promijeniti na veći iznos bez nove odluke Vijeća?

NEVEN BOSILJ:

Mora ići ponovo na Vijeće. Izvori financiranja mogu se mijenjati samo do 5%.

MIRKA JOZIĆ:

Mora opet ići na Vijeće. Zato smo mi stavili tih 216 milijuna Odluka o odabiru uvjetovana odlukom Fonda i odlukom Ministarstva o davanju suglasnosti, koji su naravno uvjetovani donošenjem proračuna i donošenjem odluke o zaduženju Gradskog vijeća. Sve to ima svoj smisao i slijed.

PITANJE DAVOR PATAFTA:

Znači li to da idemo na Vladu dva puta? Prvo kada će Vlada davati suglasnost upravnom odboru Fonda i drugi put idemo na Vladu kada će Vlada davati suglasnost za zaduženje nakon pozitivnog mišljenja Ministarstva financija?

MIRKA JOZIĆ:

Da, Vlada mora dati suglasnost i za sufinanciranje Fonda i za zaduženje Grada.

NEVEN BOSILJ:

Ministarstvo financija je tijelo koje tehnički gleda da li smo mi zaduženi unutar 20% izvornog proračuna i ta odluka Ministarstva financija i Vlade je čisto tehnička odluka. To smo dobili točno takve odgovore od Ministarstva financija. Dakle, to je ako ispunjavaš kriterije, onda ispunjavaš. Ali preduvjet je da Gradsko vijeće doneše odluku o zaduženju za taj iznos.

PITANJE MIRJANA KOLAREK-KARAKAŠ:

U slučaju da sve padne u vodu, što je onda sa izabranim ponuđačem? Da li mi imamo kakve posljedice za Grad?

ŽELJKA BRLEČIĆ:

Nemamo nikakvih obaveza prema ponuđaču. Javni natječaj - dokumentacija natječaja je objavljena i unutra to također stoji da nema obvezivanja. Odluka Grada je neobvezujuća za Grad u smislu sklapanja ugovora o sanaciji odlagališta ako nisu zadovoljeni ovi prethodno navedeni uvjeti.

PITANJE MARIO LEŠINA:

Je li sve uskladeno sa Zakonom o javnoj nabavi?

ŽELJKA BRLEČIĆ:

Potpuno. Naša natječajna dokumentacija je prošla kontrolu Fonda, kontrolu Ministarstva gospodarstva i njihovih službi, DKOM-a također. Imali smo i žalbu, kao što znate, protiv dokumentacije o nabavi, koja je također odbijena. Dakle, prošlo je onaj kontroling koji se zahtijevao na svim razinama da se potvrdi ta ispravnost.

MIRKA JOZIĆ:

Ovo nije prvi put da se ovako strukturira financiranje nekog projekta, da se čekaju sredstva Fonda i upravo smo od Fonda dobili tu uputu da iskoristimo tu klauzulu, odnosno tu mogućnost iz Zakona o javnoj nabavi da stavimo uvjete pravomoćnosti odluke o odabiru. A to su ova dva koja smo mi naveli. Znači, ako mi ne ispunimo te uvjete, ta odluka ne vrijedi. I to Zakon kaže.

PITANJE MIROSLAV MARKOVIĆ:

Što će se dogoditi ako ovaj natječaj propadne? Što ide iza toga?

ALEKSANDRA ANIĆ VUČINIĆ:

Ono što se sa sigurnošću može reći - u slučaju da propadne ovaj natječaj koji je proveden, znači da se odluka ne donese, bale ostaju ovdje na istom mjestu. Mislim da program sanacije vrijedi 2 godine, kao što je vrijedio i onaj prije, da bi morali procedure vezane na procjenu utjecaja na okoliš, znači sve one analize, raspisivati ponovno... Znači raspisivati ponovno i javni natječaj, što je po mojoj procjeni 2 do 2,5 godine minimalno, znači minimalno, dekompozicija bi se nastavila - znači bale bi ostale na ulazu u Varaždin.

Ne mogu tvrditi kolika bi cijena bila, ali teško da će ići dolje - može samo ostati ista ili ići gore. To je, kao što je do sada praksa pokazala.

PITANJE MARIO LEŠINA:

Po ovom natječaju bale su mogle ići samo u MBO?

ALEKSANDRA ANIĆ VUČINIĆ:

Ne, natječaj je dao dvije mogućnosti za takvu vrstu otpada, Dva su moguća načina. Jedan je bio R3, drugi je bio R1.

PITANJE MARIO LEŠINA:

Jeste li vi gdje Anić Vučinić u jednoj svojoj ekspertizi naveli da ovaj MBO ne može obraditi te bale? Može li ovaj MBO obraditi bale ili ne može?

ALEKSANDRA ANIĆ VUČINIĆ –

Ako ponuditelji koji se javio na natječaj bude obradio otpad u MBO-u i nakon toga ga još bude doradivao recimo u svojem postrojenju u Ivaniću koje ima kapacitet od 100.000 tona, on taj otpad može obraditi. To su obadva njegova postrojenja i to je njegov trošak, koliko će on puta taj otpad obraditi. Znači, što je konačnici, ono što je natječajem traženo da taj koji se bude javio

mora raditi u skladu sa svojim dozvolama i mora raditi u skladu sa zakonom. Ako on to može ispuniti u svojim postrojenjima, zašto to ne bi.

PITANJE ANA PETRIĆ:

Da li možemo iz ovog što govorite zaključiti da ovo postrojenje u Brezju ne može samostalno uporabiti ovaj otpad u mjeri potrebnoj za odlaganje na odlagalište ostatka?

ALEKSANDRA ANIĆ VUČINIĆ:

CIOS je grupacija koja ima potrebno, mi smo vještačili samo MBO i određeni tehnološki proces.

PITANJE NEVEN BOSILJ:

S obzirom na tajnost javne nabave dok se ne doneše odluka, na što je potrebno obratiti pažnju u dalnjem procesu javne nabave?

KARMEN MEIĆ:

Samo je zapisnik javno objavljen. Međutim u zapisniku su samo cijene i ponuditelj. Naime, u samoj dokumentaciji je bilo navedeno da je ugovor uvjetovan dobivanjem suglasnosti, odnosno sklapanje ugovora je uvjetovano. Što to znači? To znači da jednom kad naručitelj doneše odluku o odabiru, odluka bude donesena istekom, odnosno počinje proizvoditi pravne učinke objavom odluke u Elektroničkom oglasniku. Odluka postaje izvršna istekom roka mirovanja. U ovom slučaju nema roka mirovanja jer jednog jedinog ponuditelja imamo, a to je Zajednica ponuditelja. I onda, što se događa? Mi imamo rok za sklopiti ugovor, obzirom da smo počeli po ranije važećem zakonu - po izmjenama je tak rok produžen na 90 dana, međutim za nas vrijedi ranije važeći zakon, a to je 30 dana od donošenja odluke. Međutim, u našem slučaju, kad je ugovor uvjetovan dobivanjem suglasnosti, a u našem slučaju su dvije suglasnosti: Vlade RH za zaduživanje Grada i Vlade RH za zaduživanje Fonda, s obzirom da nas oni sufinanciraju sa 40%, u tom slučaju se taj rok za sklapanje ugovora od 30 dana računa od dana dobivanja suglasnosti u skladu sa člankom 307. Zakona o javnoj nabavi. Znači, tu nismo u nikakvom problemu. Nakon što jednom donešena odluka o odabiru koja postane izvršna, ne može se nakon toga donijeti odluka o poništenju, to je činjenica. Međutim, svaki ponuditelj koji je dostavio ponudu je prihvatio sve uvjete - dostavom ponude on prihvatac uvjete iz dokumentacije. U dokumentaciji je jasno bilo navedeno da je sklapanje ugovora uvjetovano dobivanjem suglasnosti. Što znači da ukoliko Grad ne dobije jednu od suglasnosti (ili Fond ili Grad) u tom slučaju nema sklapanja ugovora. I sama odluka o odabiru ne znači nikakvu opasnost za Grad Varaždin u smislu preuzimanja bilo kakve obveze prema toj Zajednici ponuditelja koja nam je dostavila ponudu."

PITANJE IVAN ČEHOK:

Što je onda s poništenjem? Kako se onda poništava odluka?

KARMEN MEIĆ:

Nema poništavanja, nakon odluke o odabiru.

Mogu vam ja citirati članak 312. - "Ugovorne strane sklapaju ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum u pisanom obliku u roku od 30 dana". Za nas još uvijek vrijedi ta odredba, novi rok je 90 dana. To je stavak 1. I sad ovako - "iznimno od stavka 1. ovog članka, u slučaju iz članka 307. stavka 4...". Stavak 4. i 5. iz članka 307. propisuju iznimke kad ne nastaje ugovorni odnos

odnosno kad se računa rok za sklapanje ugovora - jedno je, tj. stavak 4.: "ako je za sklapanje ugovora potrebna suglasnost nekog tijela". Nama je potrebna suglasnost Vlade na prijedlog ministra financija za zaduživanje, isto kao i Fondu. Dakle, "iznimno od stavka 1. iz ovog članka, u slučaju iz članka 307. stavka 4. rok za sklapanje ugovora u pisanim obliku računa se od dana pribavljanja suglasnosti". A ukoliko ne dobijemo suglasnost, nema sklapanja ugovora.

PITANJE IVAN ČEHOK:

Kako to da vi imate u programu sanaciju 19-icu, u natječaju imate 20-icu. Ja ne razumijem kak ste vi mogli promijeniti ključni broj u natječaju ako niste napravili analizu u međuvremenu?

ALEKSANDRA ANIĆ-VUČINIĆ:

Zakon je vrlo jasan, što znači analiza, što znači karakterizacija? Karakterizacija otpada se radi samo i isključivo da bi se odlučilo gdje će se otpad odložiti. Znači, s obzirom na to da smo mi napravili, odnosno oni koji su radili Elaborat, karakterizaciju otpada, vidjeli smo da taj otpad nikako ne odgovara uvjetima za odlaganje, iz tog razloga smo rekli otpad se mora obraditi jer drugačije ne možete napraviti uvjete. Znači analiza otpada, da se karakterizacija radi zato da bi se odredio ključni broj je apsolutno netočna. Znači karakterizaciju će još, tko ju još može raditi nakon što smo ju mi napravili, onaj tko god to bio tko obradi otpad i kad ga dovoljno puta obradi gdje god i kaže sad da vidim da li ga mogu odložiti ili ne, napraviti će karakterizaciju ako ona to pokaže, otpad će ići na odlagalište. Znači, ni jedan drugi slučaj, znači osnovna karakterizacija nije potrebna za ovo.

MIRKA JOZIĆ:

Da bi se otpad razdužio iz Brezja da krene postupak, onda moraju ključni brojevi odgovarati. Mi ne možemo natječaj za 19-icu, a razduživati 20-icu. Onda bi imali kaos u registru. Znači, to mora biti usklađeno.

PITANJE IVAN ČEHOK:

Zašto niste išli na postupak D8? Koja je državna institucija Gradu naredila da to mora biti R3?

ALEKSANDRA ANIĆ-VUČINIĆ:

D8 podrazumijeva postupak zbrinjavanja. Postupak zbrinjavanja znači da ne iskorištavate vrijedna svojstva otpada, nego ga odlažete. Tamo kada imate nekakav otpad koji možete uporabiti, znači ne smijete odložiti otpad da ga niste obradili postupkom uporabe R. Znači to je zabranjeno. Vama u Zakonu i Europskoj direktivi piše kao prvo da je zabranjeno odlagati neobrađeni otpad. Neobrađeni otpad, u slučaju da je 20-ka, kao što je sad, ne smijete ga po Direktivi odložiti. Znači, Republika Hrvatska, za sav ovaj, ovo što mi u Zagrebu na Jakuševac odlažemo, ili što ćete vi u Varaždinu, plaćat će penale.

PITANJE IVAN ČEHOK:

Ako je cijeli tekući otpad 20-tak, zašto onda država ne uzme sve tekuće otpade koji se danas stvaraju u Hrvatskoj i ne ide na uporabu?

ALEKSANDRA ANIĆ-VUČINIĆ:

Postoji dokument, Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske u kojem piše da se u RH moraju izgraditi centri gospodarenja otpadom, izgrađena su samo 4, ovi ostali nisu izgrađeni. Za ostale koji nisu izgrađeni, čiji otpad ide direktno na odlagalište, miješani komunalni otpad iz naših kanti, će Hrvatska plaćati penale. Već su pokrenuti u Europskoj uniji postupci za koje će plaćati penale. Županije koje nisu napravili centre će plaćati. Plaćat će Zagreb i Zagrebačka županija, a plaćat će i Varaždinska županija. Država je kroz svoj Plan, kroz zakone i direktive, zakon jasno kaže da se mora svaki otpad obraditi prije nego što se odloži. Da je zabranjeno odlaganje - to je pod broj 1. - odlaganje neobrađenog otpada.

Pod broj 2. - Pravilnik o odlagalištima kaže da se otpad smije odložiti ako zadovoljava određenim uvjetima. Kada su se napravile analize bala, one ne zadovoljavaju, bilo 19-ica, 20-ica.

PITANJE ANA PETRIĆ:

Jesu li bale obrađeni ili neobrađeni otpad?

ALEKSANDRA ANIĆ-VUČINIĆ:

Iz bala je izvađen metal, ali metalna komponente u komunalnom otpadu imate 1 do 2%, a obrada znači da ste iskoristili sva vrijedna svojstva otpada. Obrađeni otpad po struci znači da ste obradili otpad do kraja, znači da ste maksimalno iskoristili vrijedna svojstva i da ono što ste dobili ste stabilizirali i da udovoljavate ovoj osnovnoj karakterizaciji i onda možete odložiti. Ako ćemo gledati da li je otpad mehanički usitnjen – je, da li je izvađena metalna frakcija – je, donekle. Znači, počeo je nekakav postupak obrade, počeo je, međutim, nitko ga nikada nije napravio do kraja i da mi taj otpad možemo riješiti. Znači to nije napravljen. Bez obzira zvali ga vi 19-icom ili 20-om. Obrađeni znači da ga vi, nakon što ste sve napravili, možete odložiti.

PITANJE ANA PETRIĆ:

Kako je moguće da su 2015. izmjerene razine DOC-a bile niže od onoga koje su bile izmjerene 2019. godine. Je li vama to nije nešto što je neobično? Je li moguće da kroz duži period vremena čekanja zatvorenih bala DOC raste, umjesto da pada? Koja je nekakva redovna vremenska krivulja toga?

ALEKSANDRA ANIĆ-VUČINIĆ Što vam je DOC? DOC vam je npr. kora od banane, to vam je DOC i što vam se desi? Vi kad radite analizu, znači ta osnovna karakterizacija – vi uzmete 10 grama otpada na litru vode u jednu bocu i to vrtite 24 sata. Što radite u toj boci? Vi simulirate što bi se desilo kada bi taj otpad bio 10 godina na odlagalištu. To je ta analiza. Iscjedite tu vodu i mjerite koliko se ugljika otopilo. Što se desi nakon dužeg vremenskog perioda? Mikroorganizmi dođu i počnu jesti bananu. Ona se raspada, je li tako? I što se ona više raspada, sitnije je sjeckate i u jednom trenutku vi imate puno, puno više malih djelića u toj 24 satnoj vrtnji, više se otopi tog organskog ugljika. Ideja DOC-a je da ga u potpunosti maknemo, što znači da razgradimo taj ugljik do CO₂, H₂O da nestane. Zašto? Zato da se ne bi desila produkcija metana onda kada se on odloži. Prvih 5 godina počinje proces razgradnje, onda je nekakvih 5 godina stabilan, znači i količina je stabilna i ne mijenja se, znači to se razgrađuje i nakon otprilike 10 godina količine te organske tvari počinju padati i nestajati. Ali to vam je onda proces koji ide još idućih 10 godina.

PITANJE DAVOR PATAFTA:

Je li je moguće, da i nakon 20 godina, ako su neke bale suhe, da će biti DOC-a unutra? Da li će nakon 100 godina biti DOC-a unutra?

ALEKSANDRA ANIĆ-VUČINIĆ:

Generalno znamo koja vrsta otpada je odlagana u Brezju. To je upravo miješani komunalni otpad. Upravo riječ kaže miješani, znači da može biti gore, a može biti dolje. Sigurno unutra, ove analize koje su pokazale, izuzetno visoke vrijednosti organske tvari, izuzetno visoke, znači to će možda još 15-20 godina trebati da se razgradi, znači, što mi moramo napraviti. Što mi moramo napraviti? Direktiva odlagališta otpada od 1999. godine. Znate šta piše u preambuli? Piše da se donosi zbog sprečavanja utjecaja otpada na klimatske promjene To je taj DOC. Znači to je cilj bio i zato su rekli: otpad moramo obraditi. Kako ga moramo obraditi? Moramo napraviti s njim sve što možemo da bismo mi u roku od 10-15-20 godina riješili taj DOC, kad mi to odložimo da on više nema utjecaja na klimatske promjene. Što mi s balama moramo napraviti? Dva su načina. Jedan način je nekakva mehaničko biološka obrada, drugi način je energetska uporaba i spaljivanje. Trećeg načina nema. Znači i ta dva načina smo mi stavili u natječaj.

PITANJE ANA PETRIĆ:

Znate li tko je radio uzorkovanje varaždinskih bala?

ALEKSANDRA ANIĆ-VUČINIĆ:

Znam da svojedobno veliki uzorak uzimao austrijski institut Leoben oni su radili baš pravo uzorkovanje. Za njih sigurno znam. Ja vam samo mogu reći da su ti rezultati, oni su baš radili velike uzorke, reprezentativne, četvrtali su, i radili sve ono što treba i dobili su vrlo slične podatke. To su vam radili prije 3-4 godine kad smo mi radili vještačenje, malo prije nas su oni to radili. Možda i 5, 6 godina je prošlo. Znači neosporno je da vi imate, znači, ja uopće ne govorim i drugim parametrima koji su unutra sadržani. Sad smo se zakačili za DOC koji najviše odskače. Znači, vi ne možete čekati još 10, mislim, možete, tko vam brani, 10-15-20 godina, pitanje kako ti procesi idu, kakve su te bale, neke su još omotane s folijom, neka se raspala, neka nije, pitanje koliko dotoka zraka imate, da li gdje prodire vlaga, znači, imate niz parametara tu. Znači, bale sigurno, da sad radimo nove analize, ništa pametnije, znači, došli bi do istog zaključka. Osnovnu karakterizaciju radimo samo zato da vidimo da li možemo odložiti ili ne možemo. Znači, ovi parametri pokazuju da ne možemo to odložiti. Ima DOC-a. Sigurno ne možemo. To što moramo, moramo obraditi na način da maknemo DOC.

PITANJE VIKTOR MRZLEČKI:

Zašto se ne bi iskoristio Ugovor iz 2008.? Zašto se to ignorira?

NEVEN BOSILJ:

Taj ugovor je ponovo nepravomoćno proglašen ništetnim. Fond je dao objašnjenje da je taj ugovor neprovediv i da ga neće sufinancirati.